

פניני הדף

הארות והערות, שנאמרו בשיעור הדף היומי, בביה"כ "אליהו הנביא", רוממה, ירושלים

דבר העורך

מילה טובה

מעשה במשפחה מכובדת, שבא השבר לביתם, כאשר הבן התלונן על כאבים בגרונו, בדיקות לא העלו דבר, אולם בדיקות מקיפות גילו את הגרוע מכל, המחלה הארורה שקיננה בו, ההלם ותדהמה אחזה במכרי, הבן החל לעבור סידרת טיפולים, ובמקביל בכל בתי המדרש, קרעו את השמים בתפילה, ככל שעברו הימים הבינו בני משפחתו שהגזירה הנוראה נותרה בעיניה, כאשר הגיעו הרופאים לבשר להורים שגופו הצונם של הבן לא יעמוד עוד בסדרת הטיפולים, הבן פנה לאביו וביקש לשוחח עמו, כולם יצאו מהחדר ואז פנה הבן ואמר: יודע אני שהנני הולך לעולם שכולו טוב, בקשתי היחידה מכם: שאף אחד לא יספידני מלבד מגיד השיעור של שיעור ב' בישיבה הקטנה! הוא הביא אותי עד הנה, האב היסה את בנו ועודדו שהוא עוד יקום ממיטת חוליו, אולם הבן חזר על בקשתו בכל שלב, גם כאשר הצטופפו בני משפחתו להיפרד ממנו, הפרידה היתה כואבת וקשה, ק"ש וידוי, והבחור השיב את נשמתו הטהורה ליוצרה. מתארגנים להלוויה, האב נזכר בצוואת הבן, מתקשר למגיד שיעור ומבשר לו את שקרה ומבקש ממנו לבא להספיד, אני! אין בי את היכולת לעמוד בפני ציבור רב ובתוכם גדולי ישראל ואני! יש כאן פתק שהבן ביקש להעביר לך, אני בא! אמר מגיד השיעור, בא לבית ההורים מקבל לידיו פתק מקומט, פותח את הפתק ומחייך, וכך סיפר: לפני 7 שנים בישיבה הקטנה, האווירה החברתית בכיתה היתה עכורה, הגיתי רעיון: לקחתי דף גדול, רשמתי את שמות התלמידים וליד כל שם השארתי שתי שורות ריקות, ובקשתי מהתלמידים לכתוב על כל חבר שתי מעלות שחושב שיש לו, ולהשיב את הדף בעוד שלושה ימים, כולם החזירו, לקחתי דף קטן רשמתי לכל בחור את המעלות שכתבו עליו, וסימתי: דע לך אם אחרים חושבים שיש בך מעלות אלו הם קיימות בך, כך אולם אתך לדרך, ותגיע רחוק. וזה תוכן הפתק, יש לי מה לומר, וההספד ריגש את כולם, כשבא לנחם בבית הוריו, שהו שם כמה מתלמידיו לשעבר, הם פתחו את הארנק וכל א' מהם הוציא את הפתק והראה לרב, זוכר!

אשריכם לומדי הדף...
מגיע לכם מילה טובה, על המסירות נפש ללימוד הדף בימים לא ימים, אשריכם...

שאלת החודש

הארנונה שרננה

מעשה בזוג ששכרו דירה ביישוב, עלות שנתיית לתשלום הארנונה היה 2000 ש"ח, הם התגוררו שנה וחצי, שלמו על השנה הראשונה, ומכיון שבשנה השנייה התגוררו רק חצי שנה, שלמו 1000 ש"ח על חצי שנה ויצאו, לאחר שיצאו רשמו בעלי הדירה את הדירה חזרה על שמם, ומכיון שיש להם הנחה 50% נתבקשו לשלם עבור שנה שלימה רק 1000 ש"ח, כשנודע לדיירים הקודמים הם טענו מכיון שקיבלתם הנחה, גם לנו מגיע ליהנות מזה, תשיבו לנו 500 ש"ח.

האם צודקים בטענתם, או שמכיון שלהם לא היה הנחה, והוצרכו לשלם מחיר מלא, הוי 'זה נהנה וזה לא חסר'?

חוו דעתכם בנידון, בפקס: 02-5817174 / במייל: pninyhadaf@gmail.com

א. דף ב. קייטרינג שהתעכב בהפגנות.

בגמ' 'שיהא טורח בסעודה'. קייטרינג שאיחר לאירוע בגלל הפגנות, מי ישא בתשלום הנזק?

ב. דף ג. הצהיר שמקדש לשם "טקס".

בגמ' 'כל דמקדש אדעתא דרבנן'. חתן שהצהיר שהקידושין רק בשביל הטקס, האם דינה כפנויה?

ג. דף ה. קניית דירה ששמע פרטיה בשבת.

בגמ' 'חשבונות של מצוה מותרים בשבת'. דירה ששמע פרטיה בשבת האם יש מניעה לקנותה?

ד. דף ו. הליכה על שטיח רטוב בשבת.

בגמ' 'מודה ר"ש בפסיק רישא ולא ימות'. האם יש מניעה לדרוך על שטיח רטוב בשבת?

ה. דף ז. כלה שברחה בסיום החתונה.

בגמ' 'אלמון ואלמנה יום אחד לברכה'. חתן שנישא שנית לאחר שכלתו ברחא בסיום החתונה, מה מברך?

ו. דף ח. הבאת מוזיקה בסעודת ברית.

בגמ' 'אין אומרים שהשמחה במעונו בברית'. האם

יש מניעה להביא תזמורת לברית?

ז. דף י. שתיית יין למורה הוראה בפורים.

בגמ' 'שתה יין אל יורה'. האם יש מניעה למו"ץ לשותות יין עדי לא ידע?

ח. דף יא. גר שקשר ציצית וחזר לגיותו.

בגמ' 'הגדיל שעה ולא מיחה'. בחור שגיירוהו בקטנותו וכשנודע על חזר לגיותו, מה דין הציצית שקשר?

ט. דף יב. שרט רכב וחושש מתביעה גדולה.

בגמ' 'מנה לי בידך והלה אומר איני יודע'. שרט רכב וחושש שאם ישאיר פרטים יגלגל עליו את כל השריטות, האם פטור?

י. דף יג. אחזקת אינטרנט במשרדי ישיבה.

בגמ' 'אין אפטרופוס לעריות'. האם יש היתר למשרד ישיבה להחזיק אינטרנט?

יא. דף יד. נישואי כהן עם סטודנטית.

בגמ' 'פנויה עם גוי אסורה לכהן'. האם מותר לכהן לישא אשה שמספק נאסרה עליו?

השיעור בדף היומי נמסר ע"י הרב אהרן בן אדיבה שליט"א

בשעה 15:20, לאחר תפילת ערבית, בביה"כ אליהו הנביא, רח' פתח תקוה 1, שכונת רוממה

ניתן לשמוע בשידור חי / חוזר, בטלפון: 0504-161-689 (שלוחה 5)

הקדשת עמוד 0504-190-185 בנק יהב סניף 123 חשבון 227720	תשובות הערות והארות: פקס: 02-58-17-17-4 דואר: פולנסקי 26 ירושלים מייל: pninyhadaf@gmail.com	'קו ההלכה' הספרדי' 0737-860-860 מענה ארצי לשאלות בהלכה	לרפואת הילד יאיר בן מיכל	לרפואת הנערה אורנית בת אסתר
---	--	--	-----------------------------------	--------------------------------------

פתגמי מוסר

פתגמים: אם אתה לא יכול להיות שמש, תהיה כוכב! הסיכון הגדול בחיים הוא לא לקחת סיכון! לפעמים בלי חשש צריך להתחיל משהו חדש! נחמד להיות חשוב אך חשוב להיות נחמד.

החתול והעכבר: מעשה באדם שבחצר שלו שרצו עכברים, הוא ניסה מלכודות אך לשוא, חברו הציע לו להביא חתול שירדוף אחרי העכברים, ואכן העסק עבד, אולם עכבר אחד היה עקשן, והחתול החליט לרדוף אחריו עד חרמה, מחורשה לבקעה דילג העכבר והחתול ל"ביצה טובענית" הנמצאת בסמוך, וכך החתול יטבע בביצה, ואכן העכבר קפץ לתוך הביצה, אולם השאיר חלק מהזנב בחוץ, החתול חיפש את העכבר וקלט את זנבו, ניגש בשקט ותפס את העכבר מהזנב, וטרף אותו. המסר שלומדים ממעשה זה: 1. לא כל מי שמכניס אותך לבוך שונא אותך. 2. לא בטוח שמי שמוציא אותך מהבוץ אוהב אותך. 3. אם החלטת להיכנס לבוך, תיכנס עד הסוף בלי להשאיר זנב בחוץ.

ההגה של העולם: מעשה באדמו"ר מפיסבורג זצ"ל ששהה בארה"ב לרגל מסעותיו, במסע הדינר, הוא נכנס לרכב מפואר שהמתין לו, אולם מה גברה תמיהתו, ליד הנהג היה הגה וגם ליד הנוסע כמושב הקדמי לידו עוד הגה, לשם מה ההגה הזו? הנהג חיך והסביר: יש לי בן היפרקטיבי, שהיה נצמד במושב לידי ומנסה להטות את ההגה, מה עשיתי התקנתי הגה דמה לידי, והוא נוסע ומסובב את ההגה ובטוח שהוא הנהג. אמר הרבי: הרבה מלכים ושרים מחזיקים את ההגה ביד ולא מכינים שזה הגה דמה, ההגה האמיתי הוא למעלה.

מה בין נייר לקלפי? בזמן בעל שאגת אריה היו בחירות הרב התבטא ואמר: הנייר עשוי מסמרטוטים, מכניסים סמרטוט יוצא נייר, ובקלפי מכניסים נייר יוצא סמרטוט. **השועל והנמר:** מעשה בשועל שפגש גל עצמות של נמר שנטרף ע"י אריה, הוא ראה נמר מתקרב, לקח עצם והחל לדבר לעצמו: מתי יבוא עוד נמר ואטרוף אותו כמו שטרפתי את זה? הנמר שמע זאת וברח. בעץ למעלה היה קוף שראה את הנמר בורח, אמר לעצמו אלך לנמר ואגלה לו כי אין לו ממי לפחד, וכך עשה, השועל רואה את הקוף מתקרב עם הנמר, לקח עצם ואמר לעצמו: כמה זמן לוקח לקוף ללכת להביא את הנמר, הנמר שמע זאת וברח, יצר הרע הוא השועל הוא מנסה להריח את יצה"ט מאיתנו, וזאת המלחמה.

אסימונים: מעשה בגנן שנכנס לחנות בו מותקן טלפון המופעל ע"י אסימונים, הוא הכניס אסימון ודיבר, האם אתם מחפשים גנן? לא אין צורך נשמע הדובר מהעבר השני יש לנו גנן נפלא, מצוין, טוב! תודה. וכך טלפון אחרי טלפון לחמשה עשר ועדי בית, והסיפור חזר על עצמו, ראה זאת בעל החנות וליבו נכמר עליו, אולי אתה רוצה לבוא לנקות את הגינה שלנו, אשלם לך בעין יפה, לא תודה! יש לי חמשה עשר מקומות שאני עובד בהן, אף פעם לא שמעתי מהם מילה טובה, לכך התקשרתי והצעתי להם כאילו עובד אחר והבנתי מה הם חושכים עלי.

מזוזה: אברך אחד הביא לבדוק מזוזות חבילה לכדיקה, מתקשר אליו הבדוק ואומר: יש לך מזוזה ריקה, אתה מודע לכך? אוי כן שכחתי זו המזוזה שבה אני נשבע לאשתי.

בגמ' 'ונגפו אשה הרה'. האם חייב לשלם על נזק שנגרם למעוברת מנפץ שהדליק?

כה. דף לד. תשלום על הזמנה לשבע ברכות.

בגמ' 'דמי בשר בזול'. הזמינוהו לשבע ברכות במסעדה, ולבסוף דורשים שישלם, האם חייב? **כו. דף לו. ייצוג ע"י עו"ד בדין תורה.**

בגמ' 'פתח פיך לאילם' האם יש היתר להביא עו"ד שייצג נתבע בדין תורה?

כז. דף לז. הריגת עכבר שנתפס במצודה.

בגמ' ברור לו מיתה יפה. עכבר שנלכד במצודת דבק האם יהרגו שלא יצטער?

כח. דף לח. רופא כהן שעושה הפלות.

בגמ' 'מכה אדם ומכה בהמה'. רופא כהן שעושה הפלות האם נושא כפיו? כד.

כט. דף לט. האכיל חולה סוכרת בעוגת קצפת.

בגמ' 'קרע שיראין שלי והפטר'. האם מותר להגיש עוגה ממותקת לחולה סוכר?

ל. דף מא. זריקת סם המוות לכלב רע.

בגמ' 'אסור לגדל כלב רע'. כלב בשכונה חרדית המאיים ומפחיד את התושבים, האם מותר להורגו?

לא. דף מב. לימוד עם פלפולי סרק.

בגמ' 'כילנא לתרץ כך'. בחור המרגיש שבישיבתו רבים פלפולי סרק על האמת, האם יעזבנה?

לב. דף מג. נערה שזכתה במפעל הפיס.

בגמ' 'מציאתה בחיי האב לאב'. האם חייבת לתת את הכסף לאביה?

לג. דף מה. כפרה למפרסם גרפיטי.

בגמ' 'מוציא שם רע'. אדם שבעברו חילוני פרסם גרפיטי נגד רב חשוב, מהי כפרתו?

לד. דף מו. טיפול שיניים ע"י סייעת.

בגמ' 'ונשמרת מכל דבר רע'. האם יש מניעה לטפל אצל רופא שיניים עם סייעת?

לה. דף מז. התרת נדרי אשתו בביה"ש.

בגמ' 'הפרת נדריה'. האם בעל רשאי להפר נדרי אשתו בזמן ביה"ש?

לו. דף מט. פרסום רשימה של שוכרים שאינם משלמים.

בגמ' 'ולימא בציבור'. האם מותר לפרסם רשימה של שוכרי דירה שלא משלמים?

לז. דף נ. נטילת צדקה יותר מחומש.

בגמ' 'אל יבזבז יותר מחומש'. האם מותר ליטול מעשיר יותר מחומש או דהוי לפני עיור?

יב. דף טו. הליכת נערה עם שער פזור.

בגמ' 'וראשה פרוע'. האם מותר לנערה לילך עם שער פזור ברחוב?

יג. דף יז. הבאת כלה לאולם הריקודים.

בגמ' 'כיצד מרקדין לפני הכלה'. מה ההיתר של הנוהגים להביא הכלה לאולם הגברים?

יד. דף יח. מודה שחייב סכום גדול והמלווה לא זוכר.

בגמ' 'כמשיב אבידה ופטור'. אומר לחברו אני חייב לך סכום ענק והלה לא זוכר האם מותר לקבל?

טו. דף יט. העברת משכורת כולל למשכיר.

בגמ' 'שיעבודא דרבי נתן'. האם מותר למשכיר לדרוש משכורת כולל של שוכר שאינו משלם?

טז. דף כ. קניית נכס מאדם הטוען שהוא המשיח.

בגמ' 'בר שטיא'. קנה נכס ממי שטוען שהוא משיח האם המכר קיים?

יז. דף כא. חתימה על צ'ק במקום בעל הצ'ק.

בגמ' 'מתחזי כשיקרא'. האם מותר לחתום בצ'ק במקום בעל הצ'ק עצמו?

יח. דף כג. כפרה לאשה שהפילה בגלל דיבורה.

בגמ' 'כשגגה היוצאת מפי השליט'. אשה שאמרה לבעלה איני רוצה ילד והפילה, האם צריכה כפרה?

יט. דף כד. קידוש על יין חריף ואכל חלה.

בגמ' 'חלה בזה"ז מדרבנן'. קידוש על יין חריף ואכל חלה האם יצא י"ח קידוש במקום סעודה? **כ. דף כו. אזרחית שנתפסה בידי "דעאש".**

בגמ' 'על עסקי נפשות אסורה'. נתפסה בידי ארגון "דעאש" האם נאסרה על בעלה?

כא. דף כח. מסירת שיעור תורה בלווין.

בגמ' 'אין מוסרין ד"ת לעכו"ם'. האם יש מניעה במסירת שיעור בלווין המאזינים לו גם גויים?

כב. דף ל. הלך עם גופיה ביום שלג וחלה.

בגמ' 'הכל בידי שמים חוץ מצינים פחים'. חלה בגלל פשיעה ונפל למיטה האם מברך הגומל?

כג. דף לב. רכב שהזיק בשבת.

בגמ' 'משום רשעה אחת אתה מחייב'. רכב שהזיק בשעת נסיעה בשבת האם פטור מלשלם כיון שהתחייב מיתה?

כד. דף לג. הדליק נפץ והפילה.

שאלות משולחן המערכת

- א. עובדת במשק בית שנשכרה לשעתיים בשמונים ש, יום אחד בעה"ב לא היתה, והניחה לה את הכסף על השולחן, היא סיימה את העבודה באותה איכות לאחר שעה וחצי, האם יכולה לקחת את כל הסכום?
- ב. האם מותר למרוח בשבת שום כתוש על קרחת המסוגל לצמיחת שער?
- ג. סיר קוסקוס המורכב משני חלקים, בסיר התחתון ישנו מרק עם עוף, ובסיר העליון הקוסקוס מתבשל ע"י האדים, האוכל קוסקוס זה, האם צריך להמתין שש שעות?
- ד. נרגילה המיועדת לעישון, האם חייבת טבילה בברכה?
- ה. נהג מוניט שעצרו אדם וביקש להגיע לביה"ח שערי צדק, סגרו מחויר, ואז התברר שהחלו הפגנות השמחה לשחרור העצורים, וכל הדרכים היו חסומות, הנהג היה צריך להקיף חצי ים בכדי לצאת מהאזור בו היה, האם הנוסע חייב להוסיף לו על מה שסגרו?
- ו. האם מותר להדליק נריות לצדיקים בע"ש ולהניח עליהם את סיר החמין?
- ז. קופאית שבא אדם לשלם בשטר של 200 ש' מזויף, היא קלטה זאת וקרעה את השטר בכדי שלא יכשיל אחרים, האם חייבת לשלם לו כיון שיכל להעביר זאת לגוי?
- ח. האם יש מניעה להזמין השנה פרוז לסעודת המוקפין הנערכת ביום שישי האסור לסעוד למי שאינו חוגג את היום?
- ט. חתן הנשוי לבת יחדה שילד בשעה"ט, החתן בא לישון בבית חמיו, אולם חמיו קם מוקדם והולך להתפלל ולעבוד בעיר אחרת, האם מותר לו להמשיך לישון?
- י. האם מותר לבן להדריך את אביו איך להשתמש באייפון שקיבל מהעבודה?
- יא. האם מותר לחלק בשבת באבות ובנים, מדבקות רבנים? משחק עם בועות סבון? צפצפה בשקית ממתקים?
- יב. קנתה חלב עיזים והחמיץ, התלוננה ושלחו לה שובר, והיא רוצה לעשות מהחלב החמוץ גבינה האם רשאית?

תשובה כהלכה

- ש. גננת לילדים חילונים, המביאים מוצרי מתיקה ללא שום כשרות, המורכבים מרכיבי שומן חזיר, האם מותר לה להשמיד ולא לחלק לילדים?
- ת. השיבנו הגה"ג אברהם בן חיים שליט"א מעיקר הדין מותר לה לאבדם, עפ"י המבואר בשו"ע או"ח (שמג) אסור לספות לקטן איסורי תורה, ושנינו בברכות (כ) שרב אדא רצה לקרוע בגד של אשה להפרישה מאיסור, וכמבואר בשו"ת משפטי חיים (בב), לענין קריעת עיתון חילוני, ומן הראוי שתורה להורים לשלם כסף והיא תקנה את המוצרים בכדי לא להגיע לחילול ה'.

שאלת החודש

מתוך פניני הדף מס' 104

מעשה באשה בודדה שנכנסה לדירה שכורה, וביום הראשון לשיכונה נכנסה לאמבטיה להתרחץ, ובסגירת הדלת השתחררה הלשונית, והדלת ננעלה, היא הבינה שבמידה ואף אחד לא יתענין בה שם תהא קבורתה, שטחה מגבת וישנה שם, בבוקר דפיקות חזקות בדלת הבית, חברתה חשה ברצון לעזור לה בארגון הדירה, ומשלא ענתה בטלפון נסעה אליה, הגב' שברה את הזכוכית בחלון האמבטיה וזעקה לחברתה שתזמין פורץ, פרצו את הכניסה לבית ואת האמבטיה. א. מי ישלם את תשלום הפורץ? ב. מי ישלם את הנזקים שנגרמו לרב בריח ולאמבטיה?

תשובת הרבנים: דמי הפורץ האשה חייבת לשלם, ואת עלות התיקונים, בעה"ב ישלם.

מקורות ונימוקים: השו"ע חו"מ (שפו) גרמא בנזיקין פטור, ולכך בעה"ב פטור על דמי הפורץ, אולם את תיקוני הבית חייב הוא לשלם כמבואר בחו"מ (שיד) שיש חובה על המשכיר להעמיד בית שראוי לגור בו, ואע"פ ששנינו בחו"מ (שנטג), מציל עצמו בממון חברו חייב לשלם, אומנם כשממון החבר הזיק הוא חייב בתיקונו, ומעריכים זאת אילו המשכיר היה נתקע, האם היה מתנהג כך, א"כ הוי מזיק ברשות, וכדין המבואר בעה"ז (ג) מי נושא בהוצאות עפ"י המנהג.

שאלות ותשובות מגיליון מס' 104

נשגר ברכת ישר כח, לכל הנושאים ונותנים עמנו, הרבנים הגאונים הגדולים שליט"א

הרב יצחק זילברשטיין. הרב דוד אסולין. הרב אברהם בן חיים. הרב שלמה שעיו. הרב ציון בן אדיבה. הרב אברהם חיים הרש. הרב משה כהניאן. הרב גמליאל הכהן רבינוביץ. הרב ירון אשכנזי. הרב אליהו בר-שלום. הרב יוסף חי סימן טוב. הרב מאיר סנדר.

הלואה מהבנק צריך לפרוע את כל החיוב, וביותר שיש הסוברים שהיתר עיסקא שיש לבעל הכרטיס מועיל גם לאחרים הבאים מכוחו, ומכל מקום יש להחמיר ולעשות היתר עיסקא בין בעל הכרטיס לבין זה שנהנה מפירעון חובו בקרדיט, ובדיעבד אם לא עשה אין זה לעיכובא כמבואר בברית פנחס (ז,לג).

ש. בעל תשובה שיש לו תמונות נוף מהעבר בהיותו חילוני וצולמו בשבת, האם מותר להביט בהם?

ת. השיבנו הגה"ג שלמה שעיו שליט"א יש לאסור על המצלם להסתכל בהם, אומנם לאחרים מותר במוצאי שבת כמבואר במ"ב או"ח (שיחז), ואף שקול ומראה וריח אין בהם מעילה מ"מ איסורא איכא, ואם הצלם היה גוי, מבואר בשו"ע או"ח (רעוגא) שרק אם צולמה לצורך הגוי

העורלות שעשה אברהם אבינו לילידי ביתו אמר: אם יחטאו בני אני נזכר באותו ריח ומכפר להם, ולא מסתבר שבשמים שנקטפו בשבת יכולים להזכיר רחמים.

ש. אברך קנה מקרר ולשם כך לקח מאחיו כרטיס אשראי, וביקש עשר תשלומים, לאחר חודשיים שם לב בעל הכרטיס שגובים עמלה בסך אחוז מכל תשלום, הם הפתעו שגבו מהם בקרדיט, הוא ביקש מבעל המקרר שישלם לו את הריבית שגבו ממנו, האם מותר לו להמשיך לשלם לאחיו ללא היתר עיסקא, והאם חייב לשלם על מה שכבר גבו מדין מזיק?

ת. השיבנו הגה"ג אברהם בן חיים שליט"א יש לחייבו לשלם את כל החיובים כיון שלא אסרה תורה אלא ריבית הבאה מלווה למלווה, וכאן שבעל הכרטיס משדלם ע"י

ש. מעשה בברית שנערכה בשבת, אבי הבן יהודי שומר מסורת, ראה שהמקדש על היין רומז בשאלה איפה הבשמים? יצא לגינה קטף בשמים והביא לרב, האם מותר לרב להריח מבשמים אלו?

ת. השיבנו הגה"ג מורנו הרב יצחק זילברשטיין שליט"א יש להימנע מלהריח בבשמים אלו, אף שמבואר בכה"ח (רטזז), שמותר להריח בהדס שנקטף באיסור, כיון שההרחה מעולם לא נאסרה שהרי אפשר להריח במחובר כמבואר בשו"ע (שלו), אומנם אסור לטלטלו וכל עוד שהוא בידו מותר להריח בו עפ"י מה שכתב המג"א הובא במ"ב (שחיג), ומאידך יש להימנע מלהריח כיון שמקור המנהג להריח בבשמים בברית עפ"י מה שכתב שיבולי הלקט עפ"י המדרש ב"ר (מז) כשראה הקב"ה את גבעת

מותר לראותה וכ"מ"ב (שז,עב) ובס' מלכים אומניך (ב,ח) החמיר לראות תמונות שצולמו בשבת בממלכה שהגיע לבקרה נציג יהודי, אף שגוי אדעתא דנפשיה, ומהמ"ב (רנב,ז) שלמד בדעת השו"ע להחמיר, הגרע"י חולק ומיקל.

ש. ביה"כ שהכריזו שכל מתפלל שמדבר בפלאפון בביהמ"ד ישלם קנס לביה"כ, האם חייב לשלם?

ת. השיבנו הגה"ג דוד אסולין שליט"א יש לחייבו לשלם עפ"י המבואר בשו"ע חו"מ (שפח, ח) מוסר חייב לשלם מדין קנס אומנם אם הודה מעצמו נח' בזה הש"ך (נא) עם מהרש"ל, ופתי"ש (ה) הביא נידון דומה על קהל שתקנו שמי שיעבור על אחת מתקנותיהם ישלם קנס, ועבר אחד הודה יש לפוטרו כדן מודה בקנס, אלא אם בתקנה יש סעיף המחייבו גם באופן שמודה.

ש. רב שראה בחלום את בעלה של העגונה כשהוא מספר איך נהרג, ונותן סימן, ובדקו המקום ונמצא הסימן, האם מתירים את העגונה עפ"י החלום?

ת. השיבנו הגה"ג אליהו בר שלום שליט"א הפוסקים כתבו שבממון אינו נאמן ובאיסור נאמן מספק, ולכן בשו"ת משיבת נפש (ס"ו לה) כתב לסמוך על החלום בכדי להתיר עגונה שנפל בעלה למים שאין להם סוף שאין כאן חשש דאורייתא, היות ומשמע בדברי הר"ן בסנהדרין שחלום עדיף מעד אחד, והרי לגבי עדות אשה הקלו חכמים לסמוך אפילו על עד ושפחה, וחלום אינו פחות מזה.

ש. חידושים גנובים שאומרים בשמו של הגנב, האם שפתיו דובבות בקבר?

ת. השיבנו הגה"ג גמליאל רבינוביץ שליט"א הנה לא רק שלא מדובבות שפתותיו, אלא ממי שגנב החידוש, שאינו מתקן אלא הוא מקלל חלילה לזה שגנב. ובס' ברית עולם להחיד"א על הס"ח הוסיף עפ"י הפס' בירמיה (טז,יא) קורא דגר ולא ילד עושה עושר ולא במשפט בחצי ימיו יעזבו ואחריתו יהיה נבל, דרך רמז על האומר חידושים משל אחרים, ואומר שהוא חידושם, וז"ש קורא דגר ולא ילד, שהוא מאסף חידושים ולא ילד, ומתעטף בטלית שאינו שלו, עושה עושר וכו' תורת אחרים וכו', ואחריתו יהיה נבל כשאומרים החידוש משמו אין שפתותיו דובבות, ואפשר לפרש 'קורא דגר', שמאסף חידושים, 'ולא ילד', כי אינו הוא המוליד. 'עושה עושר', דלא סגי ליה באמירה בעלמא, אלא עושה עושר במעשה שכותב ספר על שמו וגנב מאחרים, 'בחצי ימיו יעזבו', דכשם דהאומר שמועה מפיהם, הם מתפללים

עליו שם, ומליצים טובה עליו, כן אם הוא אומר חידושים מצדיקים שבג"ע על שמו, הם מקללים אותו, וכן אם כותב ספר וגנב תורת אחרים, אם הנהנה בכבוד תורה נוטל חייו, ק"ו שהוא נהנה במה שגנב תורת אחרים, על כן 'בחצי ימיו יעזבו ואחריתו' יבא בגלגול אחר, ו'יהיה נבל', ויהיה מזולזל כי נבל הוא ונבלה עמו. ר"ל. אומנם הגה"ג דוד אסולין שליט"א עפ"י הש"ך חו"מ (רצב,לה) עה"פ לא יבזו לגנב כי ימלא נפשו לרעב, ובס' נחל יצחק בהקדמה (ח) כ' לחלק אם אומר את אותו מאמר בדיוק או שמוסיף משלו עיי"ש.

ש. האם מותר להתפלל עם מסכה בפורים?

ת. השיבנו הרה"ג ירון אשכנזי שליט"א יש להחמיר ולהסיר המסכה, אף שברמ"א (תרצו,ח) כ' שהמנהג להניח פרצופין ובשו"ת שה"ל (י"ח) התיר להתפלל עם שטריימל תחפושת וכי"ב כיון שמתפלל עפ"י ההלכה ואינו עושה מעשה צחוק, אומנם משה רבנו הסיר את המסווה כשה' נגלה אליו, ומכיון שבשו"ע או"ח (צא) ו(צח) נתבאר שצריך לעמוד בתפילה כמו שעומד לפני מלך לכך יש להחמיר ולהסיר המסכה בשעת התפילה.

ש. האם מותר לבנות ונשים ללכת ללא גרביים בבית, בימי הקיץ החמים?

ת. השיבנו הרה"ג אברהם חיים הרש שליט"א אין להתיר ללכת ללא גרביים משום אל תטוש תורת אמן, וכ"כ בס' הלבוש כהלכתו, אומנם כל זה בבית שמצויים בו זרים הנכנסים ויוצאים אבל בתוך הבית פנימה מעיקר הדין מותר והמחמיר תע"ב.

ש. אשה שבקשה לקזז ממשכורתה מעשר כספים לישיבה בה עובדת האם זה נחשב למעשר כספים?

ת. השיבנו הרה"ג מאיר סנדר שליט"א עפ"י המבואר בש"ך יו"ד (רמז,יג) נחלקו בדין זה ועיקר להקל ובפרט אם זה בגדר של מכירי כהונה שאין צריך מעשה נתינה, ומהדיין הרה"ג הגר"י מסצקי זצ"ל שמעתי דהוי כדקל לפירותיו דעבידי דאתן.

ש. האם מותר לשכור אולם המשמש לספורט ותרבות, לצורך תפילת ימים הנוראים?

ת. השיבנו הרה"ג יוסף חי סימן טוב שליט"א יש להקל עפ"י מה שכו' בשו"ת הא"ם (פא) ובתורה"ד (ו) אם מתפלל בכל ליבו לה' אין מניעה בכך, אומנם דעת האג"מ או"ח (לא) וצ"א (יב,טו) להחמיר בזה. אבל ראינו גדולי ישראל המתאספים במקומות אלו לקבל עול מלכות שמים,

ומאידך הגה"ג אליהו בר שלום כ' עיין בשו"ת נצח יוסף לאמא"ר שליט"א (ח"ג אורח סי' כט) שהביא פוסקים רבים המתירים, כיון שהוא רק ספורט. ועכ"פ כדאי לשכור אותו. אבל אם הוא מקום מיועד לעבירות, כגון מועדון וקולנוע, אין להתפלל בו ולהחזירו אח"כ למקום תועבה. והאר"ך בראיות. והזהיר על זה הרבה במה שנפרץ הענין בשבתות נופש בבתי מלון וכיוצ"ב.

ש. נערה המלמדת דרך ארגון ילדה המתקשה בלימודים, ובמסגרת צריכה ללמד שעתיים, במשך שלוש פעמים בשבוע, אלא שלאחר שעה וחצי אומרת האמא: את יכולה ללכת ותרשמי שהיית שעתיים, האם מותר לה לרשום שעתיים?

ת. השיבנו הרה"ג רועי שרעבי שליט"א עפ"י המבואר בשו"ע חו"מ (שלג,ח) אין האב יכול למחול על שיעבודו של נער ואף אם הבת מחלה אם לא הוציאה בפיה לא אמרין דהוי כאילו התקבלתי, והרה"ג עובדיה יאיר פרץ שליט"א טען אם בעה"ב שולחת אותה באמצע העבודה הוי כחזר בו בעה"ב שמשלם כפועל בנל, ואפשר כיון שהתחילה לעבוד לא ניח"ל בביטול וצריכים לשלם הכל, ולמעשה יש להחמיר כיון שהתנאי היה שתלמד כפי רצון התלמידה וכוחה.

ש. בחור שרוצה לכרוך ספרים ויש כבר בחור שעוסק בזה האם מותר לו להתחרות ולכרוך בזול?

ת. השיבנו הרה"ג משה כהניא שליט"א נראה לחלק בין האשכנזים שהחמירו כדעת הסוברים שאם גורם הפסד לשני יש בו משום יורד לאומנתו של חברו, ובשו"ת בית אפרים (חו"מ כו) ובמשפטי חיים (א,כ) הוכיחו שאין להחמיר כדעת האביאסוף הובא בחו"מ (קנו) וכו' אין כדאי לעשות כן משום האוירה החברתית בישיבה.

ש. חתן שגילה למסדר קידושין שהוא מיוחס לעלי הכהן, האם צריך ליידיע את הכלה בחיסרון הזה?

ת. השיבנו הרה"ג חיים שירי שליט"א אין חובה להודיע ובפרט אם הוא ממשפחה שהוחזקה והגה"ג אליהו בר שלום הוסיף שאין זה מום כלל, דכיון שיש לו תקנה בתורה וחסד, יעשה תקנה זו. ומשפחת 'טוויל' המפורסמת הינם כהנים מבית עלי, וידועים כולם בתורה ובחסד, ומאריכים ימים ושנים. ואם מיירי בחתן שאינו חומד תורה ועוסק בחסד הוא מקח טעות בלאו הכי. אומנם דעת הגה"ג דוד אסולין שליט"א עפ"י המבואר באהע"ז (ב,ז) יש חובה להודיע ולגבי סכנה אין סומכים על חזקה. ועיין בס' הנישואין כהלכתם.

עקב ההוצאות המרובות בהוצאת העלון 'פניני הדף' המודפס ב-10000 עותקים בארץ ובעולם

הננו בקריאת קודש לכל ידידנו היקרים לחזק את מערכת העלון ואפי' בתרומה קטנה [ניתן להקדיש עמוד לע"ג רפואה והצלחה]

'בנק יהב', סניף 123, חשבון 227720, | בטלפון 0504-190-185 | פולנסקי 26 ירושלים

להצלחת מר אסף מזרחי הי"ו שיזכה לשוב טוב ונחת מכל יוצאי חלציו